Pismo nie jest datowane naprzód.

ROK XIV. Nr. 237 (4913) WILNO, Poniedziałek 28 sierpnia 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Ważą się losy Europy...

Dziś zostanie doręczona odpowiedź Anglii na propozycje Hitlera

i dziś Reichstag prawdopodobnie wypowie się za pokojem lub wojną

LONDYN (Pat). Wczoraj w godzinach popołudniowych odbyło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego. Następne posiedzenie gabinetu odbędzie się dziś w godzinach południowych.

Należy przypuszczać, że ambasador Henderson powróci do Berlina w poniedziałek z odpowiedzią rządu brytyjskiego na oświadczenie kanclerza Hitlera.

O godz. 17 premier Chamberlain przyjęty był przez króla w pałacu Buckingham.

BERLIN (Pat). Reichstag dotąd jeszcze nie został zwołany. Członkowie Reichstagu, przebywający w Berlinie i nieustannie utrzymują łączność, by w razie zwołanai posiedzenia móc stawić się w ciągu pół godziny. Większość posłów zasiadła w pobliskich kawiarniach i restauracjach. Na Wilhelmstrasse, przed kancelarią Rzeszy gromadzą się tłumy. Tłum jest podniecony i zdenerwowany.

Kiepski interes zrobili Niemcy

Co tracą przez pakt z ZSRR

Stany Zjednoczone ucnylą ustawę o neutralności

NOWY YORK (Pat). „New York Times" pisze, iż pakt o nieagresji niemiecko - sowiecki usunął poważną przeszkodę wysuwaną przez przeciwników rewizji ustawy o neutralności, którzy twierdzili, iż pomoc amerykańska wypadłaby na korzyść Sowietom. Korespondent dziennika w Waszyngtonie, Krock, twierdzi, że życzenia prezydenta Roosevelta okazania wszelkiej możliwej pomocy Francji i Wielkiej Brytanii nie ulega wątpliwości.

Japonia szuka zgody z Anglią

WASZYNGTON (Pat). W kołach dyplomatycznych liczą się — według informacyj Ag. Hevasa — z wydatną poprawą stosunków politycznych i dyplomatycznych między St. Zjednoczonymi A. P., a Japonią. Dużą wagę przypisuje się wiadomościom otrzymanym przez sekretariat stanu z Tokio, że Japonia znalazła się po „zdradzie Berlina" w niezwykle trudnej sytuacji i jest zmuszona zrewidować całą swą politykę zagraniczną. W Waszyngtonie liczą się z oszczędzaniem odtąd przez Japonię interesów angielsko-amerykańskich i unikać będzie kroków, które doprowadziłyby do zerwania z którymkolwiek z obu krajów.

Hiszpania zachowa neutralność

MADRYT (Pat). Stanowisko Hiszpanii w chwili obecnej można zreasumować jednym słowem — neutralność.

Dzienniki unikają komentowania różnych nacechowanych wybujałymi namiętnościami politycznymi wystąpień zagranicznych. Artykuły wstępne dzienników hiszpańskich traktują ostatnie wydarzenia z dużym objektywizmem, co zwraca tym bardziej uwagę, iż jeszcze przed kilku miesiącami prasa hiszpańska popierała wszystkie wystąpienia osi.

Wszystkie dzienniki pochwalają spokój i godność, jaką wykazuje Polska.

Za zdrajców swej sprawy uważają Niemców Ukraińcy

MONTREAL (Pat). Ukraińcy w Kanadzie są bardzo przygnębieni. Powszechnie panuje wśród nich przekonanie, że porozumienie niemiecko-sowieckie doszło do skutku kosztem sprawy ukraińskiej. Wielu stwierdza że po „zdradzie" niemieckiej w związku z Podkarpacką Ukrainą krok obecny jest wyraźnym dowodem tego, że Ukraińcy nie mogą liczyć na żadną pomoc.

Na wszelki wypadek

Niemcy mobilizują samoloty komunikacyjne

BIAŁOGROD (Pat). Wszystkie samoloty niemieckie „Lufthansy", które znajdowały się w krajach bałkańskich i na bliskim wschodzie, bądź w drodze ,bądź jako maszyny zapasowe, zostały w ciągu ubiegłej nocy dnia wczorajszego odpilotowane do Rzeszy. Komuinkacja lotnicza, utrzymywana przez „Lufthansę" została przerwana.

BERLIN (Pat). Cała komunikacja lotnicza w Niemczech została zupełnie wstrzymana. Wyjątek stanowią tylko samoloty wojskowe, rządowe oraz samoloty używane do specjalnych celów, za specjalnymi pozwoleniami.

Rzesza zbroi całe społeczeństwo

... w kartki żywnościowe

Wielkie wrażenie wywarło w stolicy Rzeszy dziś rano rozdanie kartek żywnościowych. Są to wielkie arkusze koloru różowego podzielone na małe kupony do odcinania. Przymus kartkowy obowiązuje już od jutra, 28 bm. Na kartki wydawana będzie nie tylko żywność, ale również i artykuły włókiennicze, obuwie, mydło, tłuszcze, węgiel itd. Władze starają się uspokoić wzburzoną opinię uzasadnianiem konieczności wprowadzenia kartek dla uregulowania rynku i sprawiedliwego rozdziału towarów wśród kosumentów. Radiostacja berlińska przerywała co godzina swój koncert dla nadawania komunikatów uspkajających i wyjaśniających konieczność wprowadzenia kartek. Po wyjaśnieniach jak należy posługiwać się kartkami żywnościowymi, speaker zapewniał o dostatecznym zaopatrzeniu Rzeszy w żywność, stwierdzając, jednak, że wydzielanie żywności musi być wprowadzone nawet przed ewentualnym wybuchem konfliktu.

... a myć się i w butach chodzić pozwala pod kontrolą

BERLIN (Pat). Rząd niemiecki postanowił wprowadzić kartki na zakup pewnej ilości artykułów pierwszej potrzeby w szczególności mydła, węgla, produktów tkackich i butów.

Historja się powtarza...

Niemcy podrywały zaufanie do siebie już przed wojną światową

BRUKSELA (Pat). Prasa belgijska komentuje zapewnienie, dane królowi przez ambasadora von Buelowa - Schwante, że Niemcy nie naruszą neutralności Belgii, jeżeli zachowa ona neutralność. Szereg dzienników belgijskich przypomina, że 2 sierpnia 1914 roku poseł niemiecki von Buelow - Saleska złożył również podobne oświadczenie dziennikowi „Soir", zapewniające o poszanowaniu neutralności belgijskiej przez Niemcy.

Bezczelne prowokacje niemieckie nie ustają

Żołnierze niemieccy zabili polskiego ułana

W ubiegłą sobotę o godz. 12 w pobliżu miejscowości Werski Most, w powiecie sępolińskim, patrol polski na czele z podchor. Janem Muszyńskim został ostrzelany ze strony niemieckiej z karabinu maszynowego długą serią strzałów. Strzały padały w pobliżu patrolu ale nie trafiły nikogo.

Wczoraj o godz. 23 patrol placówki Gorzady w miejscowości Małe Słońce obwodu trzewskiego został ostrzelany z drugiej strony Wisły, ze strony gdańskiej. Ogółem oddano 14 strzałów ze strony niemieckiej. Z naszej strony na ogień nie odpowiedziano.

Dnia 27 sierpnia o godz. 2.45 niemiecka banda dywersyjna ostrzeliwała z karabinu zabudowania znajdujące się obok fabryki Lignosza w Szygłowicach, pow. rybnicki, wkraczając w głąb terytorium polskiego na odległość około kilkunastu metrów. Atak Niemców został odparty.

Dnia 26 sierpnia o godz. 23 polski patrol placówki Gorzedy w miejscowości Małosłońce, obwód Tczew, ostrzelany został z drugiej strony Wisły przez bandę niemiecką znajdującą się po stronie gdańskiej.

Jak się dowiaduje korespondent PAT, konsulat R. P. w Kwidzynie obstawiony jest przez policję, która nie wpuszcza nikogo do konsulatu i nikogo z konsulatu nie wypuszcza, uniemożliwiając w ten sposób kontakt konsulatu z otoczeniem. Konsulat pozbawiony jest połączeń telegraficznych i telefonicznych. Bliższych szczegółów brak.

aJk się dowiaduje korespondent PAT, w dniu 25 bm, Gestapo załadowała na autobusy wszystkich nauczycieli i uczniów jedynego polskiego gimnazjum w Prusach Wschodnich w Kwidzyniu. Autobusy wyjechały w nieznanym kierunku.

Ok godz. 9 rano w Dzwiezni odległej o ok. 6 km od granicy patrol polskiej straży granicznej spotkał patrol kawaleryjski niemiecki, który przekroczył granicę polską w lesie pod Białutami. Na skutek wymiany strzałów padł na terenie polskim jeden kawalerzysta polski oraz koń.

*

27 sierpnia br. o godz. 15.30 w rejonie Sucha Góra otwarto ogień z ręcznych karabinów maszynowych na stronę polską. Oddano trzy serie po 10 strzałów oraz rzucono 3 granaty ręczne.

*

W nocy z soby na niedzielę dn. 27 bm. około północy patrol niemiecki ostrzeliwał pływające na Wiśle statki w okolicy Gorzędzia, w pow. tczewskim, w pobliżu południowego cyplu terytorium gdańskiego. Patrol niemiecki oddał ok. 200 strzałów na strone polską. Z naszej strony nikt nie strzelał.

Mobilizacja w Szwecji

SZTOKHOLM. (PAT.) W wyniku wczorajszej narady u króla Gustawa V rząd szwedzki wydał szereg zarządzeń natury ochronnej. Zarządzenia te, mające na celu przede wszystkim obronę neutralności zostały w pierwszym rzędzie wprowadzone w życie w Szwecji zachodniej. Eskadra stacjonowna w Goeteborgu została wzmocniona. Przygotowuje się zamknięcie minami szeregu obszarów. Powołano pod broń znaczną ilość oficerów i szeregowych rezerwy marynarki wojennej, przeważne z r. 1937 i 1938. Flota obrony wybrzeża znajduje się w całkowitym pogotowiu bojowym. Załoga fortecy morskiej Aelvsborg została wzmocniona. Powołano rezerwistów artylerii nadbrzeża rocznika 1937 oraz część rezerwistów z artylerii przeciwlotniczej, którzy mieli być zwolnieni. Na kolei wstrzymano urlopy, podczas gdy w wojsku i marynarce są one jedynie ograniczone. Jednocześnie wydano rozporządzenie przygotowania szpitali na wypadek wojny. Na zgromadzeniu sztokholmskich związków zawodowych premier Hanson wygłosił przemówienie, w którym sprecyzował postawę Szwecji w razie wybuchu wojny.

Pełna godności i spokoju postawa Polski

zdobywa uznanie świata

MONTREAL (Pat). W dzienniku „The Gazette" (Montreal) i „Fgee Press" Winnipeg, dwu poważnych organach kanadyjskich pojawiły się artykuły specjalnego ich korespondenta do Polski p. Francis Stevensa. Artykuły te dają opis Polski, omawiają jej zdecydowanie oraz w razie potrzeby pełną jej gotowość do walki. Korespondent stwierdza spokój i pełną godności postawę społeczeństwa polskiego, które unika wszystkiego co mogłoby być uważane przez stronę przeciwną jako zaczepka.

Odwołanie zakazu wyszynku alkoholu

Starosta Grodzki w Wilnie od dn. 28 sierpnia br. odwołuje zakaz sprzedaży i wyszynku alkoholu.

Wilnianie, bjerzce za łopaty!

Kopiemy rowy przeciwlotnicze

Odezwa prezydenta miasta, wzywająca wszystkich miszkańców do kopania rowńw przeciwlotniczych, spotkała się z wielkim zrozumienim społeczeństwa. Wczoraj sklepy żelaza były otwarte i zapotrzebowanie na łopaty takie, jakiego sklepikarze wileńscy nie pamiętają. W sklepach pełno. Na ulicy Jatkowej, gdzie mieszczą się sklepiki, handlujące starym żelazem, gwarno jak w dzień powszedni. Jeszcze gwarniej. Wszysoy dopytują się o łopaty.

Na ulicach miasta zwracał uwagę młody, elegancko ubrany mężczyzna, paradujący z dużą, nowonabytą łopatą, którą trzyma niby karabin na ramieniu. Na łopacie widnieją npisy: „Wszyscy do kopania rowów“.

Okazał się nim magister praw M. K. Twierdzi on, że w ten sposób uprawia agitację wśród mieszkańców miasta Wilna, szczególnie zaś wśród byłych i obecnych aplikantów sądowych oraz magistrów prawa, by niezwłocznie stawili się jutro rano do pracy.

Agitacja p. K. porwała nie jednego do pójścia za jego przykładem.

***

Mimo że apel Komitetu Obrony Przeciwlotnczej Wilna wzywał mieszkańców Wilna do rozpoczęcia prcy przy kopaniu rowów przeciwlotniczych od dnia dzisiejszego, już wczoraj samorzutnie zostały rozpoczete roboty. Na plasu Orzeszkowej i Marszałka Piłsuwskiego oraz w szeregu innych punktach roboty prowadzone były w bardzo szybkm tempie. Bardzo czynny i masowy udział w kopaniu wzięły miejscowe drużyny harcerskie. Do robót załaszali sie masow wszystkie warstwy ludności. Obok inteligenta kopał robotnik. Również wprzęgło się do pracy i wiele niewiast.

Ludność na miejscę robót dostarczana była w wielu wypadkch autami Zarzadu Miejskiego, który również zapewnił dostateczną ilość łopat (pożądane jest jednak załaszanie się zwłasnymi narzędzimi pracy).

Niewątpliwie dzień dzisiejszy przyniesie bardzo znaczne nasilenie robót. Na robotach tych nie może zabraknąć nikogo. Do pracy stanąć muszą wszysoy, tymbardziej, że w innych miastch roboty zaawansowały się już dość daleko.

*

W dniu 27 bm. p. wojewoda Maruszewsk był obecny na Zebraniu Wydziału Technicznego Obywatelskiego Komitetu Przysposobienia Wilna do Obrony Przeciwlotniczej, jakie się odbyło w elekrowni miejskej pod przewodnictwem prezydenta miasta dra W. Maleszewskego. Pan wojewoda wydał odpowiednie dyspozycje celem przyśpieszenia robót.

*

K dn. 27 b.m. p. wojewoda Maruszewski w godzinach popołudniowych skontro wów przeciwlotniczych jakie są prowadzone na terenie m. Wilna w 35 punktach.

Pan wojewoda w czasie przeprowadzonej kontroli miał możność stwierdzić doskonałą postawę ofiarnych obywateli miasta, ich entuzjazm w pracy, do której tłumnie pośpieszyli bez względu na wyznanie, wiek i przynależność społeczną.

APEL ZRZESZENIA PRZEDSTAWICIELI HANDLOWYCH.

Zgodnie z zarządzeniem odnośnych władz wzywamy wszysikich członków Zrzeszenia aby zgłosili się do lokalu Zrzeszenia, celem wzięcia udziału w kopaniu rowów przeciwlotniczych. Pierwsza grupa wyrusza 28 bm. o godz. 7.30 rano.

Pożądane zgłaszanie się wraz z łopatą.

WEZWANIE DO KOBIET

wiek zgłaszających się od 18—45 lat. Przysposobieni Wojskowe Kobiet wzywa wszystkie swoje członkinie i uczestniczki hufców szkolnych, ochotniczki do pomocniczej służby wojskowej oraz członkini innych organizacyj kobiecych i wszystkie kobiety nie zorganizowane do gremialnego stawienia się o ile możności z własnymi łopatami na placu Katedralnym dnia 28 sierpnia o godz. 8 rano do okpania rowów przeciwlotniczych.

Mąki, cukru i zboża mamy poddostatkiem

W dniu 27 bm. p. wojewoda wileński Artur Maruszewski w towarzystwie p. naczelnika społeczno - politycznego Jasińskiego przeprowadził w Wilnie inspekcję kilku hurtowni spożywczych, w których zastał dostateczny zapas artykułów spożywczych pierwszej potrzeby.

Pan wojewoda następnie udał się na dworzec towarowy aby zaznajomić się z nadeszłymi w dniu 27 bm. do Wilna większymi transportami cukru, mąki i zboża.

Wobec tak znacznych zapasów artykułów spożywczych znajdujących się w Wilnie pan wojewoda stwierdził, że niema powodów do obaw aby mogło zabraknąć tych artykułów.

Nauczyc[i]ele szkół l[i]tewskich ma[j]ą prze[j]ść na etaty państwowe

Wileńskie pismo litewskie „Vilniaus Żodsl“ podaje, że najprawdopodobniej wszyscy nauczyciele szkół litewskich będą wciągnięci na etaty państwowe. Wobec tego pismo zaleca ym nauczycielom zgłaszanie się w tej sprawie do Kuratorium Wileńskiego Okręgu Szkolnego.

Zgłaszajcie się na dawczynie krwi

Zarząd Okręgu Wileńskiego Czerwonego Krzyża zwraca się z gorącym apelem do wszystkich obywatelek o zgłaszanie się na ochotniczki - krwiodawczynie.

Badania lekarskie ostatnich czasów stwierdziły niewątpliwie, że tak zwane przetaczanie krwi ratuje często życie ciężko rannym i chorym.

Wojna domowa w Hiszpanii potwierdziła w całej pełni doniosłość przetaczania krwi.

Ofiarodawca nie naraża swego zdrowia na żadne ujemne skutki tego rodzaju zabiegu.

Zarząd P. C. K. jest głęboko przekonany, że szereg kobiet pośpieszy chętnie z szlachetna i pełną [...]a obywatelskiego ofiarą, tym wszystkim, którzy w spełnieniu swego najświętszego obowiązku nie będą szczędzić krwi i życia w obronie słusznych praw Polski i pokoju ludzkości.

Badanie zgłaszających się będą przeprowadzane przez lekarzy specjalistów, pod kierownictwem szefa sanitarnego PCK prof. Schiling-Siengalewicza.

Wszelkich informacyj udziela się codziennie (również w dni świąteczne) od godz. 9 do 12 i od 17 [...] 19 w lokalu PCK (ulica Mickiewicza Nr 7). Przy zgłaszaniu się należy mieć ze sobą dowód osobisty.

Kto następny?

Do Komendy Garnizonu miasta Wilna wpłynęło zgłoszenie Obywatela miasta pana Józefa Nowickiego, właściciela nieruchomości przy ulicy Niecałej Nr 8, który zaofiarował oddanie na rzecz wojska domu składającego się z 30 pokoi wraz ze sprzętem kwaterunkowym, oświetleniem i przynależnościami.

Rozkaz Wil. Komendy Chorągwi Harcerzy

Wszyscy harcerze mieszkający stale na terenie m. Wilna, jak i też przybyli, których pobyt potrwa nie krócej jak dni pięć, zameldują się w dn. 28 sierpnia br. o godz. 16 w Komendzie Chorągwi ul. Kamienna 4.

ZABYTKI HORYŃCA ZDROJU

Zbliża się sezon jesienny i nie od rzeczy będzie przypomnieć walory Horyńca Zdroju, jako miejscowości leczniczej, wypoczynkowej oraz turystycznej.

Horyniec Zdrój jest mełiczym spośród wielkiej rzeszy naszych zdrojowisk, w którym widzimy nietylko nowoczesne urządzenia lecznicze, lecz również cały szereg zabytków świadczących o wspaniałej przeszłości. Przeszłość Horyńca Zdroju, zawdzięcza swą przeszłość niewątpliwie leczniczym własnościom wód horynieckich.

W pierwszym rzędzie należy tu wspomnieć o teatrze horynieckim, o którym niedawno pisaliśmy szczegółowo w sprawozdaniu: „Teatr Horyniecki Imienia Książąt Ponińskich i Przegląd Jego Sceny“ w dniu 22.VIII, a któremu możnaby poświęcić jeszcze niejeden taki artykuł.

Zagadnienie teatru horynieckiego, jak również historia jego powstania jest każdemu dostępna. Szczegółowe dane znaleźć możemy w jednej z sal Biblioteki Narodowej w Warszawie, która nosi miano Bibloteki Horynieckiej, Książąt Ponińskich. Biblioteka ta składa się z około 40.000 tomów i świadczy wymownie o bogatej przeszłości kulturalnej Horynca Zdroju.

Założycielem biblioteki horynieckiej był Aleksander Ks. Poniński, który w drugiej połowie zeszłego stulecia zgromadził olbrzymi materiał dzieł z rożnych dziedzin przez które widzimy poważne inkunabuły, oraz sporo białych kruków.

W czasie wielkiej wojny światowej potomek Kalikst Ks. Poniński darował bibliotekę horyniecką Lwowskiemu Zakładowi Ossolineum, które z kolei przekazało je Bibliotece Narodowej w Warszawie.

Turysta więc zwiedzając Horyniec Zdrój ma możność wniknięcia w szczegóły dawnej przeszłości ,czerpiąc materiał ze źródeł Biblioteki Horynieckiej, mieszczącej się w Warszawie, zawiera ona bowiem cały cykl działów odnoszących się do historii horynieckiej ze szczególnym uwzględnieniem życia artystycznego i teatralnego które mieści się bądź to w programach teatralnych, bądź to w pismie patryjotycznym „Strzała“ które było wydawane przez uczestników Koła Artystów Amatorskich sceny horynieckiej.

Obywatelskie stanowisko Ukraińców

Treść rezolucji U. N. D. O.

Jak donosiliśmy wczoraj 24 sierpnia obradował we Lwowie Narodowy Komitet Ukraińskiego Narodowo-Demokratycznego Zjednoczenia (U. N. D. O.). Po referacie politycznym prezesa Mudrego oraz krótkiej dyskusji powzięto następujące rezolucje, które podajemy za „Robotnikiem“.

1) Obecne naprężenie międzynarodowe doszło do najwyższego stopnia i w każdej chwili grozi zbrojnym konfliktem. Stoimy przed możliwością daleko idących politycznych wypadków i wstrząsów, które mogą wymagać od nas postanowień wysoce odpowiedzialnych za nasz los polityczny i los setek tysięcy ludzkich istnień. W tym historycznym momencie naród ukraiński musi dążyć do utworzenia zjednoczonego narodowego kierownictwa. W poczuciu odpowiedzialności za politykę narodu i w obliczu ważności chwili, Komitet Narodowy uważa za swój obowiązek do czasu utworzenia ogólno - narodowego kierującego ośrodka określić wytyczne dla narodu ukraińskiego w Polsce Niniejszym ogłasza wytyczne i wzywa ukraińskie społeczeństwo do postępowania zgodnie z poniżej podanymi wskazówkami: 1) całe społeczeństwo ukraińskie musi zachować spokój i równowagę ducha nawet w najcięższych dla niego warunkach Nie popadać w popłoch. Nie narażać się na lekkomyślne ofiary, wypływające z uczucia albo z zapalnych głów. O potrzebie politycznej akcji decyduje tylko polityczne kierownictwo; 2) nie zaniedbywać ani na moment pracy społecznej. Każdy ma wykonywać swe obowiązki na stanowisku, które zajmuje; 3) uporządkować swoje ukraińskie sprawy i porzucić wszelkie wewnętrzne spory, niech ani jeden Ukrainiec nie powstaje przeciw drugiemu. Niechaj ani jedna organizacja nie zwraca się przeciw innej. Trzeba w naszym życiu wewnętrznym stworzyć scementowaną moraln ąsiłę, która dałaby możność solidarnie wykonywać rozkazy ukraińskiego politycznego kierownictwa; 4) nie szukać politycznych orientacji, nie dawać wiary żadnym podszeptom. W dzisiejszej chwili nie widzimy żadnej obcej potęgi która miałaby na celu polityczne rozwiązanie sprawy ukraińskiej. Dla tego propaganda, która każe nam oczekiwać obcej pomocy, jest niezgodna z ukraińską racją narodową.

Propaganda ta w radio w prasie, rozpowszechniana nielegalnie stara się wykorzystać nasze ciężkie położenie i naiwność pewnych naszych kół ażeby naszymi ofiarami zmniejszyć swoje i ażeby stworzyć dywersię wyłącznie dla swoich interesów. **Piętnujemy wszelkie próby wciągania naszego społeczeństwa w jakakolwiek dywersyjną akcję, jako próbę obcych agentur oraz przestrzegamy przed nimi ukraińskie społeczeństwo, a w szczególności naszą młodzież;** 5) sprzeczne z ukraińską racją narodową oraz z ukraińskim interesem narodowym są próby tych ukraińskich czynników nielegalnie działających, które przebywając na obczyźnie, usiłują postawić poza nawias ukraińskiej polityki wszystkie inne ukraińskie organizacje polityczne, uzurpując dla siebie kierownictwo. W dzisiejszej chwili nie można wyeliminować żadnej niezależnej ukraińskiej grupy narodowej od współpracy politycznej gdy taka grupa współpracę zadeklaruje i gdy oświadczy gotowość współdziałania przy tworzeniu jednego politycznego kierownictwa narodowego.

Wykorzystywanie ciężkiego położenia narodu ukraińskiego dla walk o władzę wśród tegoż narodu — to objaw anarchii oraz „atamańszczyzny“, który już nieraz w historii naszego narodu miał miejsce i zawsze powodował katastrofę ukraińskiej sprawy narodowej; 6) nie tracąc z oczu narodowo - politycznych dążeń narodu ukraińskiego jako całość aby stać się równowartościowym i pełnoprawnym narodem wśród narodów europejskich oraz nie rezygnując z politycznej walki o pełnię praw narodu ukraińskiego w Państwie Polskim. Narodowy Komitet oświadcza, że **społeczeństwo ukraińskie wykona także i w tych ciężkich czasach swoje obywatelskie obowiązki krwi i mienia, które nakłada nań przynależność państwowa.** Narodowy Komitet stwierdza, że niestety w ten historyczny dla ukraińskiego i polskiego narodu etap wchodzimy z niewyrównanymi politycznymi rachunkami, oraz że i obecne stosunki polsko - ukraińskie nie z naszej winy z każdym dniem pogarszają się. Narodowy Komitet wierzy, że historyczna konieczność doprowadzi do wyrównania politycznych różnic i to w obopólnym interesie obu narodów“.

(PAA).

Sensacyjny zwrot w sprawie wydania 4 chińczyków w Tientsinie

HONGKONG. W sprawie wydania 4 Chińczyków, oskarżonych przez władze japońskie o dokonanie aktów terrorystycznych, a znajdujących się w angielskim areszcie w Tiensinie nastąpił nieoczekiwany zwrot.

Do władz angielskich w Honkongu zwrócili sie listownie dwaj młodzi Chińczycy, którzy przyznali się do dokonania zabójstwa w Tientsinie, inkryminowanego 4 aresztowanym Chińczykom. Władzom angielskim przedstawiono dowody, że istotnie morderstwa dokonali dwaj zgłaszający się Chinczycy, którzy wyrazili gotowość stanięcia przed sądem angielskim, pod warunkiem, że nie zostaną oni wydani Japończykom.

W ten sposób jedna z najdrażliwszych spraw spornych między Anglią a Japonią zyskała szanse pokojowego uregulowania.

Pół żartem, pół serio

Bezczelność

Bezwzględnie — muszę znaczyć pochód mego ducha
nieustającą pieśnią — cóż bowiem innego
będzie świadectwem kroków, jakie stawia „ego“—
Jaźń moja nieśmiertelna — przecie... lud mój słucha...

Przeto-ż — rozdzieram paszczę od ucha do ucha- -
o ludu, wrzeszczę, spójrz - no ty na wieszcza swego,
już prędko dojdzie tam, gdzie harpie Ognia strzegą —
wybieguie... — mrok rozjaśni iskier zawierucha!

— Co znaczy „prędko“, wieszczu? — Ano, tak z pięć latek
muszę przecie... pozwiedzać różne ciepłe kraje,
(jakiś - tam Krym czy Indie, nieprawda-ż, hultaje?)
choć już północ nie dmucha mrozem na kwiatek..

Biada — przysięgły krytyk z ferworem mnie łaje
I... słyszę Głos-z-za- Grobu: A to ci gałek...

Co lepsze?

„Wpadła mi do rąk“ (felietoniści zawsze zwykli tak mówic) wydana w Wilnie 1857 roku niewielka książeczka Juliana Horama p. t. **„Chwile stracone“.** Dawni autorzy byli skromni: książeczkę przeczytałem jednym tchem i chwil jej poświęconych bynajmniej nie uważam za straconych.

Szczególnie zainteresowałem się rozprawką o „„fizjologii przysłów“. Kiedyś przysłów chętnie nadużywano. We Francji np. w początkach osiemnastego wieku należało do dobrego tonu posługiwanie się przysłowiami. U nas możnaby wykryć coś zupełnie podobnego. Ślady wyraźne znajdziemy w komediach Fredry.

Styl ten, polegający na posługiwaniu się przysłowiami, doczekał się parodystów. Próbkę przytaczam w ślad za Julianem Horainem z , Monitora warszawskiego“:

„Raz sobie tnę przez miasto, napotkałem człowieka, który trzech zliczyć nie umiał, stojącego jak miłosierdzie w murku. Ja sobie myślę, że to nie bez kozery; nadałem się więc jak półtora nieszczęścia i idę spróbować czy da sobie na nosie zagrać, lecz on skórka na buty, poznał się na farbowanych lisach i na różne finfy i chrząszcze com mu z nosa puszczał, tak mi zgóry zaśpiewał: nie zjesz mnie waszmość pan w kaszy; gdy potrzeba, nie zaśpię gruszek w popiele, wyrwałeś się waćpan jak Filip z konopi, spodziewałeś się słońca przed swojemi wrotami, a osłądziesz na koszu jak ci dudka na kościele pokażę... Ja sobie myślę: jest kot w kapuście, zjedzże diabła jak mi wyciął kuranta, dobrze mi dał po tybinkach. O, rzekłem, wiem ja gdzie waści uszyję buty i zaproszę na kwaśne jabłka; nauczę waść ci po kościele gwizdać i wytarłszy mu kapitułę należycie, huże na niego, a on mi brzdęk przez łeb! Ja go za piersi cap a on o ziemię klap. Widząc żem mu kurtę skroił i że to nie przelewki, powiedziawszy: jechał go sęk ‚fik mik i do domu smyk“.

W mowie, w sposobach korzystania z języka także można zauważyć różne mody. Moda obowiązuje nie tylko kobiety...

U nas przeżywamy modę na styl „państwowotwórczy“ w którym co chwila takie słowa jak **„permanencja“, „potencjał“, „platforma“, „ekwiwalentyzacja“** i t. d.

Druga, jeszcze gorsza moda, to używanie języka zwulgaryzowanego, zanieczyszczonego przez żargon uliczny... Fajnie, w ząbek szarpany, łachudro jeden, bulić forsę, uciekać przed gliną... Wyrażenia takie i słowa wszędzie usłyszeć można. Wyrażenia takie nagradza nawet bobkami Polska Akademia Literatury.

Co lepsze? Czy „łagodna“ skłonność do przysłów, zdradzana przez przodków naszych, czy też obecne skłonności, wyżej przykładami zilustrowane.

Osobiście wolę już tamte przysłowia. Choćby nawet z tego powodu że już... nikt ich nie używa...

* * *

O pewnym radnym miejskim: **nie-poradny.**

* * *

O pewnym wyznawcy filozofii Kanta: **kanciarz...**

KRONIKA

SIERPIEŃ 28 Poniedziałek

Dziś: Augustyna
Jutro: Ścięcie gł. św. Jana

Wschód słońca — g. 4 m. 18
Zachód słońca — g. 6 m. 22

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta (Świętojańska 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Pka (Antoklska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— Urlopy w Magistracie odwołano. Magistrat m. Wilna odwołał urzędników przebywających na urlopie, analogicznie z odwołaniem funkcjonariuszów służby państwowej.

jednocześnie zaprzestano udzielania dalszych urlopów.

WOJSKOWA

— Dodatkowa Komisja Poborowa. Najbliższe dodatkowe posiedzenie Komisji Poborowej projektuje się zwołać na 10 września. Komisja urzędować będzie w lokalu przy ul. Ostrobramskiej 25.

Stawić się winni wszycy mężczyźni, którzy we właściwym czasie nie uregulowali swego stosunku do służby wojskowej.

SPRAWY SZKOLNE.

— Roczne Kursy Wychowawczyń i Opiekunek Dzieci Marii Przewłockiej Wilno, ul. Mickiewicza 22—5. Zapisy przyjmuje Sekretariat Kursów codziennie w godz. 5—7. Osoby niezamożne mogą uzyskać zniżkę.

— Męska Szkoła Krawiecka Instytutu Rzemieślniczego w Wilnie, z prawmi szkół państwow., ul. Żeligowskiego 1—20, przyjmuje zapisy i udziela informacyj w godz. 10—12. Program trzyletni obejmuje naukę teoretyczną i praktyczną szycia i kroju. Kandydaci w wieku lat 14—17 z cenzusem 4 i 6 oddz. szk. powsz.

— Męskie Gimnazjum Kupieckie Stow. Kupców, ul. Jagiellońska 2. Zawiadamia, że egzaminy wstępne rozpoczną się 31 sierpnia.

— Koedukacyjna Szkoła Dokształcająca Handlowa Stow. Kupców. ul. Jagiellońska 2. Przyjmuje zapisy do dnia 1 września w poniedziałki, środy i piątki w godz. 17—19.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— Walne zebranie Członkiń i sympatyczek ZPOK. Dnia 28 sierpnia (poniedziałek) o godzinie 18 (ul. Jagiellońska 3/5—3) odbędzie się w związku z obecną sytuacja Walne Zebranie Członkiń ZPOK oraz wprowadzonych i bardzo pożądanych gości spomiędzy niezorganizowanych i chętnych do pra kobiet.

Ze względu na ważne sprawy obecność członkiń konieczna.

A więc dziś, godzina 18, ul. Jagiellońska 3/5 m. 3.

RÓŻNE.

— Żyto na spirytus. Urodzaj tegoroczny na żyto pozwolił na udzielenie gorzelniom rolniczym zezwolenia na przerób żyta na spirytus. Za spirytus z żyta płacona będzie taka sama cena jak za spirytus wyprodukowany z zemniaków. Produkcja takiego spirytusu muże się natychmast rozpocząć.

— 7.000 pątników w Kalwarii. Wczoraj korzystając ze święta wyruszyło do Kalwarii bardzo wiele procesyj z kościołów wileńskich oraz pielgrzymek z blższych i dalszych okolic. Drogą Męki Pańskiej w Kalwarii obeszło bardzo wielepąlników, jak obliczają, około 7.000 osób.

— Wileńskie T-w oSzerzenia Kutury Sztuk Plastycznych przypuomina, iż pośmiertna wystawa rzeźb i prac malarskich ś. p. Leony Szczepanowiczowej otwarta jest codziennie od godz. 10—13 i od g. 15—19 wlokalu wystawowym T-wa przy ul. Orzeszkowej 11-b.

Wystawa liczy 120 eksponatów (22 prace malarskie i 88 rzeźb) wśród których są rzeźby o tematach religjnych, historycznych, fantastycznych i reginainych.

NOWOGRODZKA

— Ostrzeżenie dla właścicieli domów. Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w Nowogródku ogłosił komunikat, że komorne za lokal może być podniesione jedynie w wypadku gruntownego przeprowadzenia remontu, albo powiększenia wynajmowanego lokalu, i to w wysokości nie przekraczającej ogólnie stosowanych dotychczas norm. W przeciwnym bądź razie winni mogą znaleźć się pod zarzutem wyzysku, co pociągnie za sobą bardzo smutne dla nich konsekwencje.

— Tydzień O. S. P. W czasie od 5 do 12 września br. odbędzie się w Nowogródku Tydzień Ochotniczej Straży Pożarnej. Na odbytym onegdaj posiedzeniu zarządu tej straży, opracowany został obszerny program obchodu. M. in. podjęta zostanie akcia werbowania członków wspierających, a tym samym zwiększenia funduszów straży, która w obecnych czasach ma przed sobą wielkie zadanie tak w dziedzinie obrony przeciwpożarowej, jak i przeciwgazowej.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w poniedziałek dnia 28 bm. o godz. 20 powtórzenie wczorajszej premiery „GŁUPIEGO JAKUBA" — świetnej sztuki Tadeusza Hittnera z występem gościnnym **Kazimierza Junoszy Stępowskiego,** z udziałem nowozaangażowanych pp.: Haliny Jasnorzewskiej i Leona Pietraszkiewicza oraz pp.: Detkowskiej - Jasińskiej, Nawrockiej, Szczepańskiej, Blichewicza, Ilcewicza, Wołłejki.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **„Lalka".** Dziś ukaże się poraz trzeci wspaniała operetka E. Andran'a „Lalka", która obfituje w piękne melodie oraz posiada wiele humoru i werwy. W roli głównej na czele całego zespołu artystycznego ujrzymy Hankę Dobrzańkę, której kreacje budzi prawdziwy podziw. Choreografia wg. układu Sawiny Dolskiej. Kierownictwo muzyczne Ignacy Stołow. Ceny letnie. Kasa czynna od godz. 11 do 9 wiecz.

Z TEKI POLICYJNEJ

KRADZIEŻ NA PLAŻY.

Andrzej Legiewicz (Niemiecka 15) wygrał „wojnę nerwów". Mimo naprężonej sytuacji, mimo zarządzeń o kopaniu rowów wybrał się na plażę.

Okazało się jednak, że złodzieje również nie drzemali. Skradziono m uze spodni puglares, zawierający 32 zł. (c)

WYSTRZEGAJCIE SIĘ WŚCIEKŁYCH PSÓW.

Na ul. Subocz 12, pies podejrzny o wściekliznę pokasał 8-letnią dziewczynkę, Stanisławę Kundziewczównę (Subocz 12). Skierowano ją do Instytutu Pasteurowskiego. (c)

Ogromny pożar lasu na pograniczu litewskim

Na pograniczu polsko-litewskim w pobliżu miejscowości Olany wybuchł duży pożar lasu. Pożar trwał 3 dni, dokonując ogromnego spustoszenia w drzewostanie na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów.

W gaszeniu ognia brały udział okoliczne straże pożarne, miejscowa ludność i Korpus Ochrony Pogranicza.

Lasy paliły się tuż koło granicy litewskiej, wobec tego władze litewskie przedsięwzięły szereg środków zapobiegawczych w celu niedopuszczenia do przedostnia się ognia na terytorium litewskie.

Przyczyna pożaru nieustalona, prawdopodobnie ogień powstał na skutek zaprószenia.

Spłonął dom w Ponaryszkach

Dziś nad ranem wybuchł wielki pożar w Ponaryszkach. Spłonął drewniany dom mieszkalny. Pożar zlokalizowała straż pożarna. Straty są znaczne. Przyczyny pożaru na razie nie ustalono.

Sensacyjna kradzież biżuterii w Wilnie

Policja wileńska została dziś powiadomiona o sensacyjnej kradzieży biżuterii dokonanej wczoraj w Wilnie. Kradzieży dokonano na szopenfeld. Do sklepu jubilerskiego przy ul. Zamkowej 24, zgłosiła się wczoraj elegancka dama, która zażądała okazania wartościowych pierścionków.

Elegancka pani, która była n. b. w towarzystwie mężczyzny, długo wybierała i wreszcie opuściła sklep nic nie kupiwszy. Dopiero po jej wyjściu właściciel sklepu stwierdził brak biżuterii wartości 900 zł.

Policja poszukuje obecnie elegenckiej złodziejki.

Zagadkowe postrzelenie na Rossie

Wczoraj wieczorem przy ulicy Rossa 39 wydrzył się zagadkowy wypadek. W obecności swego męża zostałapostrzelona w ramię 35letnia Elżbieta Kuniewczowa, którą przewiezoo do szpitala żydowskiego.

Okoliczności postrzelenia wyświetla policja. Na razie jeszcze nie wiadomo, czy Kunewiczowa usiłowała popełnić samobójstwo, czy też została postrzelona. Mąż Kuniewiczowej zatrzymany. (c)

KURIER SPORTOWY

Polska—Węgry 4:2

Na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie wobec 15.000 widzów rozegrany został w niedzielę międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Węgry. Niespodziewane, ale zupełnie zasłużone zwycięstwa odniosła Polska w stosunku 4:2 (1:2).

Nasza reprez. wioślarska na mistrz. Europy

W dn. od 1 do 3 września w Amsterdamie rozegrane zostaną wioślarskie mistrzostwa Europy, w których udział wezmą nasi wioślarze. Reprezentacja nasza wyjedzie z Polski 28 bm. pod kierownictwem red. Długoszowskiego i z delegatami prezesem Lothem i dr. Spornym na czele. W Amsterdamie startować będą nasi wioślarze w następujących konkurencjach:

Verey (AZS Kraków) — na jedynce.

Verey — Ustupski (AZS Kraków) — na dwójce podwójnej.

Braun i Żydzik (WTW) — na dwójce ze sternikiem.

Czwórka ze sternikiem — WKS Śmigły

Najbliższe mecze ligowe o mistrzost. Polski

Po przerwie niedzielnej (27 bm.) w rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo Ligi Państwowej, najbliższe mecze rozegrane zostaną w dniu 3 września rb., a mianowicie:

W Krakowie: Cracovia — Wisła.

We Lwowie: Pogoń — Warszawianka.

W dniu tym, jak wiadomo, rozegrany zostanie również międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Bułgaria.

Trzecie miejsce Gierutty

W zawodach lekkoatletycznych, rozegranych w Monaco w ramach światowych igrzysk akademickich, startowali zawodnicy polscy. I tak

Gierutto w finale dysku zajął trzecie miejsce wynikiem 43,45 m. a Hoffman w tej samej konkurencji uzyskał punktowane szóste miejsce.

Eliminacje w biegach 7-dystansowych przyniosły sukcesy zawodnikom polskim. Gassowski zakwalifikował się do finału na 400 i 800 m, a Zabierzowski — do finału na 400 m.

Stanisławów — Poznań 5 listopada

Finałowy mecz piłkarski o puchar Polski pomiędzy reprezentacjami Stanisławowa i Poznania rozegrany ma być 5 listopada rb. w Stanisławowie.

Jak się dowiadujemy, zarząd poznańskiego OZPN zabiega o to, aby zmienione zostało miejsce spotkania, mecz przeniesiony został do Warszawy.

Sport w kilku wierszach

Prasa irlandzka donosi, że w krotce ma być utworzony irlandzki komitet olimpijski, który stanie się członkiem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

* * *

W połowie września rb. ukończona zostanie w Helsinkach budowa olimpijskiego toru kolarskiego, uroczyste otwarcie które go nastąpi 17 września.

Tor kolarski wybudowany jest w betonie ma 400 m. długości.

* * *

Międzynarodowy związek pływacki powierzył Danii organizację pływackich mistrzostw Europy w r. 1942. Dania mandat organizatora przyjęła.

* * *

Tegoroczne rozgrywki piłkarskie o puchar Europy środkowej dowiodły definitywnie, że impreza ta zupełnie straciła na wartości. Włosi proponują zrezygnować z tego turnieju na przyszłość, a wzamian organizować corocznie piłkarskie mistrzostwa Europy. Mistrzostwa te byłyby rozgrywane co roku w innym kraju systemem pucharowym.

* * *

Estońska komisja propagandy lekkoatletyki postanowiła przyznawać specjalne nagrody swoim zawodnikom. I tak: zawodnik, który przebiegnie 5000 m. poniżej 15 minut, lub 10 klm. poniżej 32 minut, otrzyma w nagrodę złoty zegarek

Włochy—Niemcy

W dniu 24 listopada br. w Berlinie rozegrany zostanie po raz wtóry w tym roku międzypaństwowy mecz piłkarski Włochy — Niemcy.

Mecz te. dojdzie do skutku dlatego że zaproszona do Berlina na powyuszy termin reprezentacja Holandii odwołała swój przyjazd tłumacząc się, że w sąsiadującym terminie gra z Anglią w Londynie.

Tenisowe mistrzostwa Ameryki

Międzynarodowe mistrzostwa tenisowe Stanów Zjednoczonych przyniosły ostatnio 2 ciekawe wyniki w grach podwójnych, a mianowicie:

W konkurencji pań para amerykańska Marble — Fabian pokonała Angielki Nuthal — Brown 6:1, 6:2.

W konkurencji panów Australijczycy Crawford — Hopman pokonali parę angielsko-niemiecką Hare — Hecht 6:3, 3:6, 6:3, 4:6, 6:4.

W każdym domu żelazna porcja

Ważnym momentem naszej gotowości i przygotowania jest sprawa aprowizacyjna. Nie sposób cały trud w tej kwestii złożyć na barki czynników miarodajnych, które w pewnym okresie ewentualnych działań zająć się muszą przede wszystkim zaopatrzeniem w żywość wojska.

Starajmy się o to, by w każdym naszym domu znalazł się zapas żywności na 2 tygodnie.

Niżej podajemy za Biurem Komitetu Żywnościowego spis artykułów, które mają być objęte zapasami:

mąka, groch, fasola, kasze, ziemniaki, kapusta kiszona, cukier, marmlada, słonina, olej, ser chudy, suchy, boczek lub żeberka wędzone, kawa zbożowa, pomidory w but., jarzyny świeże, sól.

MARY RICHMOND

MIŁOŚĆ I PODEJRZENIE

75

Przekład autoryzowany z angielskiego W. M.

Streszczenie początku.

Przeprowadzając śledztwo w sprawie zamordowania Lilian Crane porwania jej córki, Hardinge ze zgrozą stwierdził, że z szajką nieuchwytnych zbrodniarzy współdziała jego narzeczona, Elżbieta Go... Poleca ją śledzić. Wreszcie mając dostateczne dowody jej udziału w zbrodniach, chce z niej wydobyć informacje o pozostałych wspólnikach. Wobec oporu Elżbiety aresztuje ją na podstawie sfałszowanego rozkazu aresztowania, aby ją nastraszyć zmusić do zeznań. Jednakże w drodze do Aucland'u Elżbiecie udało się wyk asc pod stępem Hardinge'owi rewolwer i próbować ucieczki z aresztu.

(Ciąg dalszy)

— Nie, nic nie będę mogła przełknąć — szepnęła Elżbieta. — Czuję się zupełnie chora.

— Zaraz będziesz zdrowa, jak ryba. — Atherton poklepał ją po ramieniu. — Miałaś tyle kokainy w sobie, że każdego by to ściągnęło z nóg.

— Kokainy?

— Tak, nasz stary to zrobił! Nie chciałaś się zgodzić, nie wiesz sama jaki, on jest! Jeżeli chcesz posłuchać mojej dobrej rady, Nllie, t omusisz przystać na wszystko, co on ci zaproponuje. Stary jest zły. Ten twój policjant znowu węszył koło nas...

— On nie jest „mój"! — poprawiła Elżbieta. — I, proszę cię, nie nazywaj mnie Nellie. Nie znoszę tego!

— A przecież takie jest twoje imię, nieprawdaż?.. Och, dobrze, dobrze, *Elżbieto!* Jaka ty jesteś drobiazgowa!... Ale lepiej zabierz się do jedzenia.

— Elżbieta zrobiła wysiłek, żeby coś przełknąć, ale miała wrażenie, że się udławi. Piwo było gorzkie i niesmazne. Oczuwała jednak tak straszne pragnienie, że piła tę gorycz. W mózgu rozjaśniło się jej nieco, i zaczynała sobie coś przypominać. Przeżyte ostatnio wypadki były jeszcze bardzo mgliste, ale z zupełną jasnością uświadomiła sobi escenę aresztowania i potem rozmowę z Piotrem w hoeliku, przy szosie do Hamiltonu. Opuścił ją, żeby zobaczyć, czy wywiadowca da sobie radę z wyciągnięciem auta... Kilka minut siedziała skulona przed ogniem, starając się zebrać myśli, aby uczynić to, o co ją prosił: powiedzieć całą prawdę. Była tak pogrążona w zadumie, że nie słyszała, jak drzwi się oworzyły, ani skradających się kroków. Dopiero, gdy zarzucono jej coś miękkiego na głowę pojęła, że ktoś wszedł do pokoju. Dusiła się prawie pod tą zasłoną. Próbowała krzyczeć, walczyć, ale była bezsilna jak dziecko, w żelaznych rękach tego, co ją trzymał. Wprawne palce związały jej ręce i nogi, zdjęto jej z głowy zasłonę, ale zanim zdążyła krzyknąć, przyciśnięto do ust maskę z chloroformem.

Odsunęła talerz.

— Jerzy, co to wszystko ma znaczyć? Dlaczego przywieźliście mnie tutaj i traktujecie w ten sposób?

Wzruszył ramionami.

— Zapytaj starego. To jego gra — nie moja!

— Czy on jest tutaj?

— Będzie za pół godziny. Wysłał mnie naprzód. Posłuchaj mnie, Elżbieto, nie igraj ty ze starym. On jest doprowadzony do ostateczności. W desperacji — w prawdziwej desperacji gotów jest na wszystko! Ten drab Hardinge następuje mu na pięty, a on jest człowiekiem, który by żartował w takiej chwli!

— Gdzie jest Joe?

— Pojechał do Charlcote. Ja z Oswaldem mamy robotę na dworze. Musimy więc zostawić cię samą. Ale przyprowadzę tu psa, żeby był przy tobie.

— O, nie, Jerzy! — Elżbieta chwyciła go z rękę.— Ja boję się śmiertelnie tych psów! Proszę, nie przpprowadzaj go!

— On nie zrobi ci nic złegoo, jeżeli nie będziesz próbowała wyjść. Te psy, jak ludzie: rozumieją każde słowo Oswald, przyprowadź tu psa!

Elżbieta schroniła się w najdalszy kąt pokoju, gdy wielki owczarek został wprowadzony. Paszczę, ociekającą pianą miał otwartą, ozór z niej zwisał, a krwią nabiegłe wypukłe ślepia spoglądały złowieszczo.

Atherton pochylił się i pogładził go po łbie, ujął mocno za obrożę i podprowadził do Elżbiety.

— Dobry pies!... Dobry pies!... Przyjrzyj się tej pięknej pani, Pluto! Masz jej pilnować! Zrozumiałeś? Pilnuj!

Pluto podniósł się na tylnych łapach, a przednie oparł na ramionach Elżbiecie. Obwąchał jej twarz. Bliskość tej strasznej paszczy przeraziła ją. Zamknęła oczy modląc się, by nie zemdleć.

— Dosyć tego, Pluto! Chodź tu, stary! — Atherton trzymał go wciąż za obrożę. Pies odszedł posłusznie i położył się przy drzwiach.

(D. c. n.)

Ceny ziemiopłodów na jednakowym poziomie

Na zagranicznych rynkach zbożowych w tygodniu sprawozdawczym zaznaczyła się lekka poprawa. Nie można jej wszakże nadawać większego znaczenia wobec braku cech trwałości, wywołana została bowiem raczej manewrem spekulacyjnym, niż pomyślniejszym układem warunków obiektywnych, które pozostały bez zmiany. Sfery zainteresowane wciąż liczą na wzrost zapotrzebowania, ale, jak dotąd, nie można powiedzieć, aby istniały po temu jakiekolwiek podstawy.

Na rynku krajowym większe zmiany nie zaszły.

Ceny pozostają niskie,

ale mają wyraźną dążność ustalenia się na pewnym poziomie. Jest to skutek niewątpliwie kredytów zbożowych i wywołanej przez nie równomiernej podaży. O ile można sądzić z obliczeń GUS, tegoroczna produkcja zbożowa będzie zapewne utrzymana w ramach zeszłeg roku, ale

zbiory żyta zapowiadają się większe,

natomiast pszenicy i jęczmienia cokolwiek mniejsze. Nie powinno to wszakże wywołać większych trudności, ponieważ wobec dobrych cen zwierząt rzeźnych rolnikowi kalkuluje się przerabianie ziarna na mięso, i to zarówno jeśli chodzi o trzodę chlewną, jak bydło. Na ten cel zaś może być przeznaczone przede wszystkim żyto, którego drobny rolnik, będący zarazem głównym dostawcą materiału rzeźnego, produkuje stosunkowo najwięcej.

Te ziemiopłody (oprócz zbóż) tegorocznej produkcji, które ukazują się na rynku, notowane są przeważnie dość wysoko, a w każdym razie ceny są

całkiem opłacalne.

Dotyczy to przede wszystkim wszelkich oleistych (rzepak i rzepik ozime, siemię lniane, mak), ale i koniczyna biała, gorch Wiktoria i in. utrzymują się na pozomie znośnym.

Na rynku

zwierząt rzeźnych

mocna i zwyżkowa tendencja utrzymała się i w tygodniu sprawozdawczym. Dotychczas opasanie trzody chlewnej opłacało się zupełnie dobrze, ponieważ pozwalało rolnikowi w mięsie otrzymać za skarmione zboże cenę opłacalną (20 zł za 100 kg), obecnie, zdaje się to samo będzie można mówić i o bydle, zwłaszcza, że bydło opasione jest przeciętnie prawie dwa razy droższe od chudego. Cieląt na rynku jest wyraźny brak i dlatego ceny poszły znacznie w górę.

Na rynku nabiału

nastąpiła pewna poprawa: przy niezmienionych cenach mleka i jaj, poszły w górę (o 20 gr na 1 kg) ceny masła. Tłumaczy się to zmniejszoną podażą, podczas bowiem uciążliwych prac w polu wzrasta znacznie spożycie nabiału na wsi.

Zgodnie z przewidywaniami niewielka zniżka nastąpiła

na rynku rybnym.

W sierpniu ryba stawowa znajduje się w stadium najwyższego rozwoju i później przybywa na wadze już mało. Wzmogła się więc podaż ryby hodowlanej, a ciepła pogoda sprzyja również połowom ryby dzikiej.

Na rynku warzywnym

cokolwiek słabiej. Pojawiło się dużo owoców, wobec czego popyt na świeże warzywa uległ spadkowi. Łącznie z tym obniżył się, ceny prawie wszystkich warzyw. Stosunkowo najmocniej trzymają się kalafiory i kapusty. Cebula w dalszym ciągu bardzo tania.

Z. K.

RADIO

WILNO

PONIEDZIAŁEK, 28 sierpnia 1939 r.

6.56 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.15 Poradnia dla rzemieślników — pogadanka. 8.30 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Program na dzisiaj. 13.10 Z muzyki skandynawskiej. 14.00 Powracamy do zdrowia — aud. w opr. Dr M. Kołaczyńskiej. 14.15 Muzyka lekka. 14.40 Echa niedzieli sportowej. 14.45 Z rejsów Zawiszy Czarnego — audycja dla młodzieży. 15.15 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.01 Pogadanka aktualna. 16.20 Recital śpiewaczy Heleny Lipowskiej. 16.45 Kronika naukowa: Fizyka. 17.00 Recital fortepianowy Władysława Burkatha. 17.30 „Z obozem wędrownym po Wileńszczyźnie" felieton W. Hodziewicza. 17.40 Pieśni Stanisława Moniuszki w wyk. Jana Markiewicza. 18.00 Muzyka baletowa w wyk. Orkiestry Symfonicznej. 19.00 Obóz harcerzy Gdańskich w Złotym Potoku — reportaż dźwiękowy. 19.20 Koncert rozrywkowy. 20.15 Muzyka lekka. 20.25 Czytanki wiejskie. 20.40 Audycje symfoniczne. 21.05 Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej. 21.35 Echa mocy i chwały. 21.45 Współczesna muzyka kameralna (płyty). 22.05 Pogadanka aktualna. 2.15 Notatki Wilniana prowadzi Mik. 22.00 Zenie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończ. Zespoły instrumentalne i wokalne.

WTOREK, dnia 29 sierpnia 1939 r.

6.56 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.15 „Nie mów tego nikomu" — gawęda. 8.30 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Program na dzisiaj. 13.10 Koncert rozrywkowy w wyk Ork. Rozgł. Wil. pod dyr Wł. Szczepańskiego (na Wilno i Warszawę II). 14.00 „Mieszkanie po wakacjach" — pog. dla kobiet A. Paszczyńskiej. 14.10 Muzyka lekka. 14.40 Sylwetki sportowe. 14.45 „Podróż fantastyczna" — powieść dla młodzieży. 15.00 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 15.50 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Współczesne sonatiny fortepianowe. 16.45 Kronika literacka. 17.00 Audycja poleska z Pińska. 17.30 „Portrety pamiętnikarzy wileńskich" — gawęda w opr. I. Sławińskiej. 17.45 Grają słynni skrzypkowie. 18.00 Słynne symfonie z płyt. 18.45 Pieśni w wyk. Franciszki Platówny. 19.00 Audycja dla robotników. 19.25 Wywiad z uczestnikiem I Kompanii Kadrowej. 19.40 Koncert rozrywkowy. 20.15 Muzyka z płyt. 20.25 Czytanki wiejskie. 20.40 Audycje informacyjne. 21.00 Przerwa. 21.05 Koncert symfoniczny z okazji Tygodnia Muz. w Lucernie. 22.00 „Polska a Wschód" — odczyt. 22.15 Przerwa 22.20 Dalszy ciąg koncertu z okazji Tyg. Muz. w Lucernie. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

WTOREK, dnia 29 sierpnia 1939 r.

6.56 Pieśń poranna. 13.00 Wiadomości z naszych stron. 13.10 „Melodie i piosenki ludowe (płyty). 13.50 Nasz program. 14.00 „Taniec artystyczny i ludowy" (płyty. 17.00 Muzyka dawnych wieków (płyty z Wilna). 17.45 Skrzynka ogólna (z Warszawy). 20.25 Przygotowanie pszczół do zimowania" — pogadanka. 20.35 Wiadomości dla naszej wsi

Premie PKO

Dnia 23 sierpnia 1939 r. odbyło się w P. K. O. drugie publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych serii VI grupy „B".

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 lipca 1939 r.

Premie po zł 250 padły na Nr Nr: 102135 106613 106716 118649.

Premie po zł 100 padły na Nr Nr:

103333	193443	104112	104253	105722
110494	112887	113307	113354	113918
121817.				

Premie po zł 50 padły na Nr Nr:

100176	100228	100242	100352	100420
100645	101166	101329	101937	10244)
103001	103147	103153	103741	104098
104131	104240	104270	104350	104572
104615	104686	104760	104815	105027
105058	105355	105584	105622	105788
106434	106632	106935	107377	107677
107690	107801	107840	107912	108009
108274	108412	108484	109002	109138
110022	110029	110030	110075	110236
110454	110676	110879	111037	111083
111298	111330	111646	112211	112329
112378	112571	112684	112799	112981
113022	113534	113617	113766	113794
114734	114857	115256	115433	115499
116013	116811	116959	117433	117671
117962	118318	118323	118405	118435
118596	118795	119176	119293	119359
119863	120035	120488	120512	120963
122348	122405	122551	12257.	

Ogółem padło 114 premij na sumę zł 7.050.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Premie wylosowane dawniej dotychczas niepodjęte:

po zł 50 — Nr Nr 101448 i 11781.

Naeży zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii VI jest wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym przez wylosowanie premii za systematyczność książeczki nie tracą swej ważności i biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego wpłacania dalszych wkładek.

WESOŁY KĄCIK

Tygodnik dla chorych na megalomanię

Znany dobrze społeczeństwu polskiemu z antypolskich wystąpień tygodnik niemiecki „Das Schwarze Korps" — jest to ten sam tygodnik, który w swoim czasie Matkę Boską Częstochowską nazwał bluźnierczo murzynką! — usiłował przeprowadzić w swoich artykułach antypolskich karkołomną tezę że Polacy stanowią wysoce nieszczęśliwy zlepek rasowy, reprezentujący instynkty nienawiści człowieka ostyjskiego, połączone z ambicjami i megalomanią elementu westyjskiego".

Polacy — ciągnie pismo — nie wykazywali się nigdy nie tylko nordyckimi siłami państwowotwórczymi, lecz nawet zwykłym, tak charakterystycznym dla rasy dynarskiej pędem do unormowanego życia. Konkluzje pisma streszczają się w stwierdzeniu, że ten właśnie zlepek rasowy, na który składają się Polacy, nie wniósł do ogólnoludzkiego skarbca dorobku cywilizacyjnego żadnych pozytywnych elementów, w przeciwieństwie — oczywiście! do niemieckiego eelmentu nordyckiego. Fakt ten upoważnia jakoby dzisiejszych Niemców do odpowiedniego pokierowania losami życiowymi tego tak upośledzonego przez los rasowego zlepka ludzi, jakim są Polacy...

Hitlerowskie piśmidło — rzecz prosta — nie liczy się przy uprawianiu swej hecy antypolskiej z obiektywną prawdą historyczną i naukową i każe swoim czytelnikom wierzyć w podawane przez siebie duby smalone, budzące wśród rozsądnych jednostek w Niemczech i wśród czytelników postronnych uśmiech głębokiego politowania. Jakżeż bowiem nie śmiać się i litować, kiedy powszechnie wiadomo, że procent nordyków w Niemczech jest, wbrew propagandzie niemieckiej, niewielki i że — co gorsze! — podobno więcej jest nordyków w Polsce, niż samej Hitlerii!

RÓŻNE

LEKARZE

AKUSZERKI

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika": Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego"; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz. Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o.
Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40